

"З людьми щодня треба вітатися"

У різних галузях середнього за розмірами (4,5 тис. га ріллі) господарства «Іванівське» Тербовлянського району цілорічно мають роботу 190-200 осіб. Середньомісячна зарплата — понад три тисячі гривень. Щороку не менше півмільйона гривень агропідприємство вкладає у розвиток соціально-культурної сфери сіл, жителі яких довірили в оренду свої земельні паї Антону БІЛИКУ.

Це — констатація беззаперечного факту: українське село тримається і, сподіваємося, триматиметься, не на агрохолдингах, а на таких «колгоспах» (люди досі так називають), як у Білика. Бо на гігантських масивах, «застовблених» олігархами, село — манюсінська цятка. Із висоти їхніх офісів (ще й закордонних) не видно конкретної людини, не проглядаються її буденні проблеми. Зрештою, для них, олігархів, це зайвина.

Антон Білик, заслужений працівник сільського господарства України, — типовий представник так званої старої школи керівників-хліборобів. Очолоє господарство уже чотири десятиліття: половину — за радянської влади, стільки ж — за незалежної України. Він один із небагатьох господарників на Тернопільщині, котрі зуміли уберегти надбаня колишніх колгоспів від розтягування. Коли у довколишніх селах пайовики поспішали розбирати стайні, чубилися за борони та колеса

від комбайнів, в Іванівці звично колективно трудилися. Наче в іншій державі. Тут без галасу і чвар розділили (умовно) майно і землю, та довірили все те добро Білику. Твердо знали, що нічого не продасть, аби самому пожитися, як нерідко чинили керівники інших господарств. Не та у нього мораль...

Висока довіра до Антона Білика формувалася упродовж багатьох літ. Ще у 50-х роках, коли прибув до Іванівки за направленням з технікуму, люди підмітили його господарську жилку. Зокрема, молодий агроном так ретельно вивчав кожне поле, ніби хотів докопатися, чим дише кожна сотка, яку родючу силу має. Такий інтерес, виявилося, був не випадковим. Засвідчував про серйозні наміри молодого фахівця, по-перше, лишитися у цьому селі не на рік-два, а по-друге, — не просто вирощувати врожаї, а програмувати їх. Щоправда, це не зовсім вписувалося у тодішні партійні лозунги «Наздоженемо й переженемо!..»

— Хіба може безпартійна земля брати на себе соцзобов'язання, та ще й підвищені? — з селянським гумором згадує ті часи Антон Іванович.

Він завжди вірив у сільськогосподарську науку, довіряв їй. Звісно, не тій парадній, що зазвичай дивилася в рота партійним погоничам. Отож створена ним схема функціонування рослинницької галузі колгоспу вбезпечувала від деформацій, що зазвичай виникали, як тільки-но змінювався напрямок політичного «вітру». Скажімо, коли замість «кукурудзяного» дув «пшеничний» чи «буряковий»... Принаймні на запроваджені ним сівозміни ті «пилові бурі» не впливали.

Признатися, за такий «господарський суверенітет» Антонові Івановичу не особливо дорікали. Навіть нагороджували, бо «тихе саботування» ним прийнятої у районі чи в області «єдиної лінії», як правило, оберталось... прибавкою врожаю.

То що було робити з таким агрономом?

Правильно, доручити йому очолити колгосп. До речі, таке рішення райпарткому цілком збігалося з одностайною ухвалою загальних зборів колгоспників.

На той час ефективність господарювання визначалася, на наш погляд, об'єктивним показником — кількістю виробленої валової продукції рослинництва і тваринництва на сто гектарів ріллі. Іванівецький колгосп у цьому майже завжди був лідером. І таким зостався донині. Але, по суті, острівцем, подібних якому мало.

У своїй еволюції («революціонерів», на щастя, в Іванівці не знайшлося — соціальної напруги не було) господарство досягло європейських параметрів виробництва зернових і технічних культур, молока і м'яса. Промовистий факт: 30-40 відсотків сільгосппродукції, яку реалізує найбільший в області Терновлянський район (75560 га орної землі), припадає на ПОП «Іванівське», яке, нагадаю, орендує лише 4,5 тис. га. До слова, пайовики із навколишніх сіл давно просять до Білика з своїми наділами. Він м'яко відмовляє, пояснюючи: землі в господарстві має бути стільки, щоб за день керівник міг побувати на кожному полі, поговорити з людьми, оперативно прийняти необхідні рішення.

Дехто, виправдовуючи власне безсилля, бурчить, що землі довкола Іванівки особливі, мовляв, від природи дуже щедрі. На те хліборобський патріарх (за віком найстарший серед керівників сільгосп-підприємств не лише Тернопільщини) відповідає: будь-де земля виснажується, якщо десятки років не бачить органіки. В «Іванівському», як у старі часи, гній з ферм вивозять у поля, складують, а після кожних жнив удобрюють ґрунт. Головне — своєчасно і в потрібних обсягах давати землі те, чого вона потребує. Що тут незрозумілого? Ясна річ, ще застосовують високу агротехніку, передові технології, сучасні гібриди високоврожайних сортів.

Пригадую кількарічної давності розмову з директором відомого в області сільгосп-підприємства. Закортіло йому проникнути у Біликову «лабораторію», аби довідатися про секрети багатолітнього незмінного

успіху славного аграрія, тож напросився, так би мовити, у стажисти. Каже, ходив за Антоном Івановичем слід у слід аж три дні, проте «родзинки» так і не помітив. «Ніби й нічого особливого, але чомусь у Білика все одно краще виходить», — нітився «екскурсант».

Направду, нелегко збагнути феномен цього скромного, по-старомодному делікатного чоловіка. Міг би й скинути із себе вериги щоденних клопотів, бо вже 77-й... Можна дозволити собі подрімати з вудочкою на ставку чи одвести душу біля вуликів. Сповна ж заслужив на відпочинок повний кавалер орденів «За заслуги». Хоча, люди, які цінують його трудовий подвиг, вважають, що Антон Білик давно вартує звання Героя України. До речі, саме такого змісту надсилалися клопотання від широкої громадськості Тернопільщини, а також відповідні офіційні подання до Адміністрації попереднього Президента. Проте «героїчна» зірка дісталася іншому. Олігархові, котрий відзначився «колекціонуванням» сотень гектарів орендованих земель. Без сіл.

«З людьми щодня треба вітатися», — запам'яталася мені фраза Антона Івановича Білика. А днів тих, в Іванівці зокрема, набігло вже нівроку — майже півстоліття. Багато прожито, немало пережито, та при зустрічах ніколи не відводив очей, не тупив погляд. Тим і щасливий.

Зенон МИХЛИК
Фото автора

Тернопільська область